

MAGYARSAÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — 3.—	Negyedévre — — — 3.60
Félévre — — — 6.—	Félévre — — — 7.—
Egész évre — — — 12.—	Egész évre — — — 14.—

Egyen szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetéseket petit számítással, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy sor 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Az apostolok.

Budapest, február 2.

(H.) Apostoloknak nevezik őket, pedig tulajdonképpen zsebrákok azok a lelketlen izgatók, akik a szocializmus tetszetős jelszavával bejárják az ország különböző vidékeit és szemérmetlenül kicsalják a szegény nép utolsó filléréit is, hogy maguk azután az így kicsalt pénzből annál vigabban dözsölhessenek. Minden isteni és emberi törvényt a sárba taposnak, arcátlanul meghamisítják a szocializmus nemes tanait s nem azt hirdetik, amit Krisztus tanítványai és maga az Údvözítő is hirdetett, hogy «szeresd felebarátodat», hanem azt, hogy «gyűlölj mindenkit, akinél csak egy garasával is többje van, mint neked». Hogy az illető nehéz munkával, kitarással, szorgalommal, takarékossgal, avagy mindezzel együtt véve gyűjtötte-e össze vagyonkáját, az előttük nem jön számításba, nekik elég, hogy van, tehát elkobzandó, még rablás és gyilkosság utján is.

Hazát ismerni — szerintük — butaság, adóval az államfenntartáshoz járulni hülyeség, adót, ujoncot szedni gazság. A hivatalnokok rablók, a vagyonos osztály léhütők serege és jogtalan bitorlója jöszágának. Az ilyes és hasonló tanok persze szerfelett tetszenek a szegény és tudatlan népnek, amely, sajnos, a mostoha viszonyok és a nagy terhek miatt sok helyütt nyomoruságban tengődik és így nem csoda, ha áldozatul esik a lelketlen izgatók szépen kieszelt hazugságainak s itt-ott már lázadásban tört ki.

Kapóra jött ez élőködő léhütőknek az obstrukció is, amit ugyancsak alaposan kiaknáznak. Azt hirdetik ugyanis, hogy ők vitték ki, hogy ıme sem adót nem kell fizetni, sem katonát adni. És ez így lesz ezután a világ végeig, ha ők jutnak uralomra. Sőt több jó is következik. Földosztás, a tisztviselők pokolba kergetése, mert hát ezentul mindenki csak nekik lesz köteles engedelmessé válni s a nép azt teszi, amit akar. Rettenetes lesz ugyan a kiábrándulás, ha az ex-lex megszűnik s nem lehetetlen, hogy vér folyik sok helyen, de hát mit törődnek ezzel a feketelelkű ámitók?

Es ne higgye ám senki, hogy ez a szemét nép ingyen hirdeti ezeket a gyalázatos hazugságokat s talán a martir-szerepre vágyik a nép boldogulásáért. Koránt sem. A leghitványabb zsebkérdés az egész. ıme egy-két példa. Mikor egy-egy népgyűlés befejeződik, a szónok ur el nem mulasztja valamiképpen tudtára adni a népnek, hogy neki bizony utiköltség is kellene, mert hát az utazás pénzbe, sok pénzbe kerül. Rajta tehát gyűjteni. A boldogtalan, elámitott nép, amelynek alig van betevő falatja, koronánként, 40-50 fillérenként, ki-ki amint teheti, hamarosan *négy-öt száz koronát* össze ad az apostol utiköltségére, amit az nagy kegyesen zsebre rak. Ezután meg-

alapítja a szocialista pártot, melynek minden egyes tagja köteles előbb egy-egy koronát, majd hetenkint két fillért befizetni a központi pénztárhoz, ami megint néhány száz koronára rug. A helyi párt pénztára is elnyel egy jó csomó pénzt.

Mikor mindezzel elkészült az apostol, akkor elkezd siránkozni, hogy nagy áldozatok árán lapot is tart fenn, amelyben a népert küzd a hatalom ellen, de már-már be kell szüntetnie előfizetők hiánya miatt. Pedig milyen olcsón adja: csak két korona egy évre! A szegény munkás, ha a gyermeke szájából veszi is ki az utolsó falatot, mégis előteremtí ezt a két koronát is. Ilyen és hasonló uton egyedül magában Arad megyében mintegy *hatvannyolcezer koronát* loptak ki az elámitott, nyomorban tengődő nép zsebéből.

Valóban itt az ideje tehát, hogy állam és társadalom kezét fogva, véget vessen ezeknek a galád üzemeknek, amelyek e csavargó lázítók elkövetnek, mert ha tovább is folytathatják, ugy mint eddig, szabadon, akkor beláthatatlan következményei lehetnek, s a szerencsétlen nép vérrel és tömlőccel fizetheti meg könnyelműségét. Szeretettel párosult szigorral kell az elámitottakat visszatéríteni a helyes utra, az ámitókat pedig vaskézrel megakadályozni a konkolyhírlésben. Ezt kívánja egy az országnak, mint magának a népnek békéje és boldogulása.

Budapest, február 2.

Az ex-lex s a földmivvelésügyi kormány. Ismételten szó tárgyává tettük már azt a sajnálatos állapotot, hogy a múlt évi állami költségvetés meg nem szavazása miatt a földmivvelésügyi minisztérium több, eredetileg közéletra szánt tételt nem folyósíthatott. A pénzügyi felhatalmazás hiányában, a minisztérium csak az 1902-ik évi költségvetés keretei között mozoghatott s az 1903-ik évre előirányzott új kiadásokat nem folyósítván: ezek az év vége felé beterjesztett zárszámadásból már elimináltattak. Így elimináltott a háziipari tevékenység támogatására felvett költség is, melyet, mint megirtuk, az iparkamarák nem kaptak meg, azzal az indokolással, hogy erre vonatkozólag a földmivvelésügyi miniszter ez évre felhatalmazást nem nyert. Mi kellő tekintettel vagyunk az ex-lex által okozott nehéz helyzetre s jól értjük, ha a kormány felelősségének érzetében meghatalmazás nélkül új kiadások teljesítését kerülte, sőt lehetőleg takarékoskodni iparkodott. De mégis indokolatlannak tartjuk azt a szükkeblűséget, hogy a pénzügyminiszter ur a zárszámadásból azokat az ugszólván garasos új tételeket is törölte, amelyek a mezőgazdasági nép szegényes köreiben lettek volna hivatva éreztetni jótékony hatásukat. E véleményünket most is fentartjuk. Illetékes helyről megnyugvással veszünk most tudomást arról, hogy ezek a szükkeblű megalkarítások csupán folyományai a zavaros politikai helyzetnek, amelyet Tallián miniszter már készen talált; de úgy Tallián, mint a földmivvelésügyi minisztérium vezérferfiái távol állanak

attól, hogy hasonló megtakarításokban s az ugynevezett kisemberek érdekeinek fukar kiszolgálásában keressék az eredményeket. Ellenkezőleg: a népjólét fokozása érdekében a kormány kötelességérzetét és eszközeit a jövőben nemcsökkeníteni, de *emelni* kívánják; amely törekvés, mint értesülünk, már a folyó évi költségvetésben is eklatáns módon kifejezésre fog jutni.

Időközi választások. Szegzárdról táviratozzák: ujabban a félhivatalos *Bud. Tud.*-nak, hogy a kölesdi kerületben megüresedett mandátumra a szabadelvű párt *Simonsits* Elemért, Tolna vármegye főjegyzőjét jelölte, aki az egész vármegyében nagy népszerűségnek örvend. *Simonsits* ma már Szegzárdról el is utazott a kerületbe. — A függetlenségieknek a kölesdi kerületben két jelöltjük is van: *P. Irich* Ferenc és *Tantó* János. Itt *Madarász* József jelöltségét elejtették. A központi választmány a választás napját a f. hó 4-én tartandó közgyűlésen tűzi ki. — A *bodajki* kerületben a néppárti *Kéll* Lászlónak két ellenjelöltje van: a szabadelvű párti *Székényi* Viktor gróf s az Ugron-párti *Mannsdorf* Géza báró.

A kivándorlási törvény végrehajtása. A kivándorlási törvény végrehajtásáról az a hír került forgalomba, hogy az egy-két nap leforgása előtt bekeverezik. A «Bud. Lev.» úgy értesül, hogy a végrehajtási rendelet kibocsátását, miután azon gróf *Tisza* István belügyminiszter több lényeges módosítást eszközölt, ismét elhalasztották. A végrehajtási rendelet így újabb átdolgozást igényel s kibocsátása február második fele előtt semmi körülmények közt nem várható.

Szocialista világ a Délvidéken.

(A *Hazánk* kiküldött munkatársának tudósításából.)

II.

A nép hitéről.

Budapest, február 2.

Beszámolva a szocialista-agitátorokról, működésükről és való céljukról, vessünk pillantást a szocializmus által elbolondított aradmegyei oláh nép lelki világára. Hogy miképpen gondolkodik az «új világ»-ról s a mostani uralkodó társadalmi rendről.

Az oláh, mint közismert dolog, felette bizalmatlan minden nadrágos ember iránt. Csöndes, alattomos természetű; de léktelen, elvakult, ha kitör szenvedélye. Nehéz megközelíteni, hogy a szívét kitarja; de akár kenyérré kenheted, ha valamiképpen hozzáférhetél. Feladatomból egyik legnehezebb részét pedig éppen az képezte, hogy közvetlen impressziókat szerezsek a nép gondolkodásáról.

A legnehezebbnek mondom, mert az első néhány községben ahogy megfordultam s beszédbe elegyedtem a néppel, az ridegen elfordult tőlem. Végre is egy kis furlanggal elértem célotom.

Seprősről, a múlt év májusában történt véres zendülés színhelyéről mentem kocsin Apátiba. Rövidebb időzés után itt új fuvarost kerestem, aki majd Talpasra elvisz. A község jegyzője szivességéből kaptam is egy fiatal, huszonkét-huszonhárom éves suhancot, aki főszerepet játszik az apátii szocialista mozgolódásban s ősmérs szomszéd községbeli viszonyokkal is Délután két óra felé járhatott az idő, amikor elindultam fiatal legényemmel. Amíg a saluban bentjártunk, szólatlanul hajtotta lovait, hátra sem

nézett. Alighogy azonban elhagytuk az utolsó házat, megszólalt emberem:

— Mi dolga volt a község házában?

Kissé fogós kérdés volt biz ez, mert ott is a szocializmus pusztításairól tudakozódtam. De miután elérendő céloom eszközeül szemeltem ki, így válaszoltam:

— Azt jöttem megtudni a jegyzőtől, hogy mennyi földje van a népnek és hogy sok-e az adója?

Kocsisom hátrafordult s bizalmatlanul méregetett végig. Kirítt az arcából annak gondolata, hogy nem hiszi beszédemet. Én azonban újból megerősítettem az általam mondottakat.

— Hát azután mire jó az?

— Mert segíteni akarunk a népen...

Ez szíven találta emberemet. Segíteni a népen? Hisz akkor az én utasom szocialista, — gondolta magában. Néhány pillanatig nem is szólt; majd mohón kérdezte:

— Mit csinálnak a szocialisták Pesten?

— Dolgoznak a nép javára... Én is az ő emberük vagyok.

Majd hogy meg nem ölelt és csókolt örömeben. Hogy hát ő egy szocialistát, egy budapesti főszocialistát viz a kocsiján. Egyszerre közlékeny lett s mint a vízfolyás beszélt a földosztásról és egyebekről. Közben történt, hogy egy kocsi jött velünk szemben, rajta négy apátii oláhhall. Falusi szokás szerint megállott mindkét kocsi, rövid beszélgetésre. Megértettem, hogy az apátiiak kérdezik legényemet:

— Kik viszel?

— Főszocialistát, Budapestről.

— Fizet-e?

— Öt koronát.

Az apátii emberek bizonyos csudálkozással néztek végig rajtam, hogy hát, ni, van olyan szocialista is, aki fizet és nem kér pénzt a néptől! Ez kissé különösen hangzott fülüknek, mert ismétellen megkérdezték, hogy csakugyan fizet-e?

Amikor Talpasra értünk, alkonyodott már az idő s hat óra lehetett, amikor az információk megszerzése után elhagytuk a község házat. Abban való számításomban, hogy fuvarosom teli harangozza egész Talpast híremmel, nem is csalódtam. Mert alighogy kitétem lábomat a község házából, hozzám lép egy paraszt s felszólít, hogy majd elvezet a szocialista népkörbe. Készszéggel követtem.

Erről a talpasi népkörrel külön is meg kell emlékeznünk, mert kiindulási pontja volt a községben január 9-én lejátszódott zendülésnek.

Tavaly nyáron történt még, hogy vagy száz talpasi szocialista gazda azzal állított be a jegyzőhöz, hogy engedje át a község háza egyik szobáját nekik gyülekezési helyül. Két szoba elég a jegyzőnek meg az irnoknak; egy hát felesleges. A jegyző elutasította az embereket. Erre kapták magukat s egy külön kis házat béreltek e célra. Itten gyülekeztek azután délutánonkint.

A jegyző azonban ellenőriztette összejövetelüket. Ez persze egyáltalán nem volt inyükre s ekkor Mezőfiék utasítására furfanggal éltek, hogy a szemmel tartást megghiusithassák. Népkör létesítését határozta el. Az alapszabály Mezőfiék irodájából került ki s azt jóvá is hagyta a belügyminiszter. Volt tehát immár helyük, ahol zavar-talanul összeülhettek. És ez a Népkör volt kiindulási pontja a minapi zendülésnek is. Itt határozta el *eskü alatt* a tagok, hogy megrohanják a község házat s kiteszik a jegyzőjüket, aki különben vérből való vér, talpasi születésű oláh ember s immár huszonnyolc éve pennája a községnek.

Ebbe a «Népkör»-be vezetett el szíves kalauzom. A kör helyisége mindössze egy alacsony, két ablaku kis szobából áll. Közepén fehér deszka asztallal és padokkal. Legalább hatvan szorongtak itt ember-ember hátán. A fojtó levegőjü kis szobában. Ami először is szemembe tűnt, az egy a falra kifüggesztett piros zászló volt. Mint értesültem, ezzel a vörös zászlóval ezelőtt körmeneteket tartottak a faluban. Ez volt a rendeltetése. A körmeneteket azonban hatóságilag betiltották s most a Népkör falának egyetlen díszé s szimbóluma eszméiknek.

Lázár Pál, a talpasi szocialisták elnöke fogadott, néhány szóval üdvözölve s megköszönve azt a megtisztelést, amelyben őket részesítettem. Ez a Lázár közép magas termetű, szelid arcú, széke fiatalember, mindössze huszonhat éves. Az apja még él — tizenöt holdas gazda — s nála lakik, három kiskoru leánytestvérével együtt. Lázár még alig egy esztendeje igen csendes ember volt, csak amióta a szocializmus beplántálódott a községbe, formálódott át igazán veszedelmes alakká. Én mindenekelőtt Mezőfiére s Zsaluzsinszkyra tereltem a beszéd fonalát s amikor azután a beszéd során észrevettem, hogy teljes biztonságban vagyok s szentül hiszik azt, hogy a központi szocialista párt kiküldött embere vagyok, ez volt az első kérdésem:

— Van-e már elég pénz a pénztárban?

— Vagy ötszáz korona — felelték. De ha a szükség úgy hozza magával, háromszor annyi is.

— Szóval akkor itt minden rendben van — feleltem.

— Hej — szólt Lázár — ezen a pénzen már sok puskaport és golyót lehet venni... Ha majd eljön a szabadulás órája!

És ezt az időt már nagyon is a közelben hiszik. A községben január 9-én történt lázadás ügyében ugyanis *mindmáig törvényszéki vizsgálat nem tartott*. Csupán a járási szolgabíró hallgatta ki a főkolompásokat.

A múlt év májusában, a közeli Seprős községben lefolyt zendülés harminc vádlottja még ma is szabadlábban van: az aradi törvényszék *mindmáig nem tartott főtárgyalást ez ügyben*, jöllehet a vizsgálat régen be van fejezve. Azután, mintegy két héttel ezelőtt három talpasi ember éjnek idején agyonvert egy gazdát. A három gyilkos tagja a szocialista pártnak. *Mindmáig szabadlábban vannak*. Pedig tudják a nevüket, a csendőrség és a vizsgálóbíró ki is hallgatta őket, nem is tagadták a dolgot. A talpasi és a seprősi eset, továbbá ez a gyilkosság a főmotivuma annak, hogy a népben mind erősebben gyökeret verhetett és az a tudat, hogy nekik, szocialistáknak minden szabad.

Lázár említette is:

— Állami adót már nem fizetünk és sorozás nincs. Amint a katonaság elmegy — a zendülés óta egy század gyalogság van kivezényelve Aradról a községbe — agyonütjük a jegyzőt. Kár, hogy akkor nem öltük meg. *Legalább községi adót sem kell majd fizetni*. Bántódásunk úgy sincs. *A törvény nem mer velünk újat huzni*.

A földbirtokosokról megdöbbenően sötét arccal beszélt.

— Mind elpusztítjuk s fölsoztjuk egymás között a földet. Ők a mi megrontóink.

És a többiek, akik együtt voltak a kis szobában, mind helyeslőleg bólintgáltak. Bizony, megborsózott egy kissé a hátam! Csupa elszánt arc, villogó szem. A legvégsőre képes elemek ezek, akik egy intó szóra a vérben is gázolnak. Talpason különben is *erős eskü köli egymáshoz a szocialista párt tagjai*. Ez pedig, mondhatni, a község egész lakosságát felöleli. Megesküdtek nemcsak a jegyző és irnok, de a földbirtokosok kipusztítására is.

Érdekes a felfogás különben nemcsak Talpason, de az általam bejárta községek mindegyikében a községi közigazgatásról. Ezt ők a saját kebelükben hiszik elintézhetni. A párt elnöke, akit különben *bíró* titulussal tisztelnek meg, ha győ-

Korea.

Irtá: György Aladár.

A nagy keletázsiai félsziget, mely miatt a japán-orosz háború fenyeget, egyszerre divatos földdarab lett.

A legelső részletesebb munka erről az országról Londonban 1880-ban jelent meg és 1876 előtti, tehát egy nemzedékkel előbb, idegenek ide nem lehetett belépni. És oly szigorú volt ez a tilalom, hogy például a szárazföld felé több száz kilométer hosszúságban valószínű deszkakerítést csináltak az ország határán és ezentel még a khinaiaknak is, habár rendes adófizetők voltak, évenként csak egyszer volt szabad három napot a határszélen levő városok piacán megjelenni.

1876 óta és még inkább 1892 óta azonban, mely utóbbi évben az első osztrák-magyar hajó is megfordult Korea kikötőjében, rohamosan terjedtek el az európaiak Koreában is. Gyűlölik és üldözik őket, akár csak a khinaiak, azonban felnek tőlük és nagyon terjed a hatalmuk. A legutolsó adatok szerint a szerződés által megnyitott kikötőhelyeken már 24.740 idegen alattvaló lakik és a keresztények száma közel 100.000, amely szám, mivel Korea lakossága legfőleg 10 millió, épen nem csekélység.

Korea félsziget, melynek területe 218.200 km², azaz nagyjában véve két annyi, mint a szorosabb értelemben vett Magyarország (Erdély és Horvátország nélkül), jelenleg névleg önálló császárság. Uralkodója Jhōng 1852-ben született és 1864-ben lépett a trónra, kezdetben a khinaiak vazallusa volt, utjabban azonban inkább Japán hatalma alatt áll. Tudvalevő dolog, hogy a leg-

utóbbi években, különösen a nagy szibériai vasút kiépítése után, az oroszok tényleg hatalmukba kerítették a Korea szomszédágában levő nagy Mandzsuriát és innen lassanként igyekeznek polipkarjaikat kiterjeszteni Korea felé is és hogy ezt a vitéz japánok kénytelenek minden erővel meggátolni, mert különben teljesen el volnának zárva a szárazföldtől. Éppen ez a versengés oka a jelenlegi háborús világnak és ezért emlegetik ma Koreát oly sűrűn.

De Korea máskülönbben is megérdemli, hogy megismerjük. Keletázsia országai és népei között nem áll az utolsó helyen. Fődjé igen termékeny, nagy mennyiségben vannak itt rizsföldek és hüvelyesek, melyek a lakosság fő táplálékai, de termelnek még pamutot, kendert, dohányt és tömördek gyümölcsöt. A déli részeken bambusz, északra pedig más fák alkotnak nagy erdőszékeket. Ásványa éppen sok van, köztük bőven aranyér, bár nem művelik eléggé gondosan. És népe éppen nem műveletlen. Ellenkezőleg bebizonyított tény, hogy már a középkorban ismerték itt a nyomtatást, a porcellán-gyártást és sok más iparágat és még máig is képes a koreai minden szükségletét maga állítani elő, bár nagyjában a khinai műveltséget fogadta el, olyannyira, hogy a koreai írást már nagyjából elfeledték, törvénykezésük, időszámításuk és mértékük a khinaiakéval lényegileg egyező. Az óriási szomszéd nép vallásai, a buddhizmus és Konfucse tana, itt is az uralkodók, bár a koreai nép az őök babonás tisztelétén kívül közönyös a vallás iránt, a templomok száma igen kevés és a papok különös tisztelétben nem részesülnek, a barátok is tudatlanok.

Nagy hátrányban vannak a koreaiak a szomszéd rokon japánokkal szemben észtehetséget és ügyességet illetőleg. Külsőleg a koreai erőteljesebb, jobb természetű és szebb, mint a japán, dusabb arcszöve férfiasabbnak tűnneti fel, amellet ők is tiszták és izlésesek, de modoruk félénkebb és tartózkodóbb s egyáltalán nincs meg vállalkozó erejük, öltözetükben szeretik a fehér színt és a díszes felsőruhákat; de egészben véve hasonlítanak a khinaiakhoz, még vakarcsot is hordanak, bár rövidebbet és gyöngébbet. Hajjukba gyakran szurnak érc-, fa- vagy koralltűket és kalapjuk rendszeren igen széles karimájú. Szokásaik szigorúak, gyakori náluk a testi fenyegetés, sőt a halálbüntetés dicsérik bátorságukat, türelmüket és a fájdalmak megvetését, de másrészt túlságosan szeretik a játékokat, pazarlást és a mulatóságokat. Katonáikat európai tisztek tanították be, van 17.000 főnyi állandó hadseregük és egy milliót meghaladó népfelkelő, de mindamellet nagyon félénkek és óvatosak, úgy, hogy a jelenlegi háború is (ha kiüt) valószínűleg nélkülök fejeződik be.

Korea városai között mindenestre legnevezetesebb a főváros: Szöul, a Hongkong folyó forrásvizének egyesülésénél. Jelenleg mintegy 200.000 lakosa van, de valóban nagy fa'u, agyagból épült földszintes házakkal és közvetlen utcákkal. Van 8 kapuja, melyeket esténként óriási kulcsokkal zárnak be, bár maga a fal több helyen beomlott. A király lakhelye kilenc palotából áll, de ezek sem szépek. A többi városok között nevezetesek Fusan 57.000 és Chemulpo első-rangu kikötő 3000 lakossal. Ezek a községek már most is gyakran szerepelnek a lapokban.

zedelmeskednek a mai rend felett, lesz a község bírája, feje.

A jegyző végzi a jegyzői, a pénztáros pedig a pénztárnoki teendőket.

KÜLFÖLD.

A hererok lázadása.

Budapest, február 2.

A német gyarmatügyek egyik alapos ismerője, aki kint is járt Afrikában, a következőket mondja az ottani benszülőttek lázadásáról:

A német kormány gyöngesége és félrendszabályai véres következményeket vontak maguk után. A hererok nyíltan kitűzték a lázadás zászlaját, a Swakopmund és Windhuk közötti vasutat helyenként elrombolták s Okahandját körülzárolták. Tíz hónap előtt a hererok mindössze csak a német üzérkedők ellen voltak elkészedve, de a németellenes hangulatnak még csak nyoma sem volt. A kafferok meg éppen barátságos indulatot tanúsítottak. Egy körülmény azonban mindenesetre feltűnő volt s ez az, hogy a falvak előljárói mult év március havában mind Okahandjába vonultak s ott egy hónapnál tovább tanácskoztak. A tanácskozásnak állítólag a gazdag Kambasembi és Maharero főkapitány közötti vitás ügy képezte tárgyát. Egy német kereskedő ugyanis Kambasembitől egy régi 20.000 márkás adósságot hajtott be. Miután Kambasembi nem volt elég készpénze, kénytelen volt a hiányt néhány csordának természetben való átengedése által pótolni. Ekkor történt, hogy Kambasembi egyik falu előljárójának is azt a parancsot adta, hogy a tulajdonát képező s a falu határában legelő csordát szintén hajtsa be a német kereskedő udvarába. Ennek a parancsnak a teljesítését az előljáró azzal tagadta meg, hogy a megjelölt csorda nem Kambasembi, hanem Mahareroé, mire Kambasembi az előljárót megveszszőztette. Erre Maharero összehívatta a fentemlitett tanácskozmányt s úgy látszik, hogy ezen a tanácskozmányon határozották el a németek ellen való lázadást, mint akik minden bajnak a kuforrásai.

A lázadás első sorban a letelepedett német kereskedők ellen irányul, akiknél a hereroknak sok adósságuk van. Az adósságoknak kiméletlen behajtása a legfőbb ok, amely a veszedelmet kiterjesztette. A hererok portugál kereskedők révén ellátták magukat fegyverrel és lőszerrel, sőt a német katonai hatóságok is nekik adták el a kiselezte fegyvereket. A hererok a németek kiméletlensége folytán teljesen elszegényedtek s egyébként is hanyatlottak. Összesen mintegy 80.000-en vannak, de fegyverfogható alig van köztük 10.000. Valószínű azonban, hogy a hottenlottak is meg fogják ragadni az alkalmat és rajta ütnek régi ellenségükön.

A harc kimenetele nem kétséges. A lázadást mindenesetre elnyomják, hanem azért a viszonyok illetően fejlődése nagyon kedvezőtlen nyomokat fog hagyni a német gyarmat gazdasági haladásában. Ideje volna — mondja a német politikus — a kereskedelmi ügyet teljesen reformálni, mert ez minden bajnak a kuforrása. A német üzérkedők a hererokat kiszípolozzák s még marhaállományuktól is megfosztják s így nem esoda, ha a német uralom ellen fellázadnak.

Az utóbbi napokban nem igen érkezett olyan hírünk, amelyből a dolgok állásának megváltoztatására következtethetnénk. A hererok eddig még mindenütt körülzárolták az európaiakat, de nagyobb kárt csak vagyonukban okoztak nekik. Mészárlások is fordultak ugyan elő, de csak kis mértékben, mert az európaiak idejekorán az erődívenyekbe menekültek. A német segédszervezetek különben a jövő hét elején rendelkezési helyükre érkeznek s akkor a lázadás rövid időn belül elfojtatik.

TÁVIRATOK.

A keletázsiai bonyodalom.

London, febr. 2. Egy itt időző japán hivatalnok, ki a tárgyalások részleteit tudja, tegnap a Reuters-ügynökség egyik képviselőjével folytatott beszélgetésben a következőket jelentette ki: Meg vagyok győződve arról, hogy az a körülmény, hogy Orosz-

ország feleletét halogatja, nem arra a kívánására vezethető vissza, hogy hadikészülődéseket tegyen, hanem arra, hogy az orosz külügyminiszter becsületes szándéka a vitás kérdést barátságos és békés uton kiegyenlíthesse. Az egész kérdés Oroszországnak, Kínának Mandzsországnak való főuraságára vonatkozólag tett biztosításai körül forog. Japán kész e tekintetben magának kötelet nyilatkozatot biztosítani. Más pontokban Japán engedhet bizonyos változtatásokat, ha azonban ilyen biztosítást nem adnak, akkor kérdés tárgyát nem képezheti, hogy Japán Oroszország részéről teendő minden más engedmény dacára megszünteti a tárgyalásokat és intézkedik érdekei biztosítását illetőleg. Ilyen biztosítás nélkül a békét fenntartani nem lehet. Azok, akik azt állítják, hogy Japánnak azt tanácsolták, hogy a dolgokat a végéig ne feszítse, nem tudják pontosan, hogy mi történt. Bár Anglia sürgősen kívánja a békét és mindent megtehet a háború elkerülésére, az angol kormány, épp úgy, mint Oroszország, ismeri Japán követeléseinek legkisebb mértékét. Oroszország feleletének halogatása tisztán mutatja az orosz háborús és békepárti végső küzdelmet. En azonban azt hiszem, hogy a békepárt fog győzedelmeskedni.

London, február 2. A Daily Telegraph jelenti Tokióból: Pekingi távirat szerint Juansikkai lemondott a katonaképző intézetek főnöki állásáról, mert a hivatalnokok egyik reformjának ellenszegültek. Pecsüli kormányzó állását megtartja.

A görög hadsereg újjászervezése.

Athén, febr. 2. A kamara tegnapi ülésén Teotokisz miniszterelnök kifejtette a kormány programját, melynek alapja a katonai törvényjavaslatokban rejlik, amelyeket a trónörökös mint a hadsereg vezénylő tábornoka, terjesztett elő. A tervbe vett hadsereg újjászervezés költségeit a különböző igazgatási ágakban való megtakarításokkal és új adókkal, melyeknek jövedelmeit 5 millió drahmára becsülik, akarják megszerezni. A törvény különös hadipénztár létesítését tervezi, melynek számára évenként 3 millió drahmát kellene megszavazni. Tekintettel a hadsereg felszerelésére és újításaira és a haditengerészet pótlására, a kiadásokat egy millió drahmával emelik fel. Ezekon kívül a hadi költségvetés a nagy hadgyakorlatok, lővászárások, valamint a csatahajók kazánjainak és ágyúinak számára különböző hitelek tartalmaz. A nemzet, így vézde beszédét a miniszterelnök, be kell, hogy lássa, hogy ilyen áldozatok nélkül valóban erős hadsereg teremteséről szó nem lehet. A kabinet e követelések visszautasításából levonná a konzekvenciákat. Szimulpo pénzügyminiszter előterjeszti az 1904. évi költségvetést, amelyből kitészik, hogy a bevételek 118,966 000 és a kiadások 118,836 000 drahmát tesznek ki. Delijannisz kijelentette, hogy minden párt tudatában van köteleseinek, de mielőtt új adókat szabna ki, előbb a megtakarítások fejezetével kell végezni.

VIDÉK ÉS KÖZIGAZGATÁS.

— Alispánválasztás Somogy megyében. Kaposvárról jelentik: Somogy vármegye törvényhatósági bizottsága Tallián Gyula főispán elnöklésével tartott rendes közgyűlésén ifjabb Sárközy Béla főszolgabíró közfelkiáltással alispánválasztotta. Főszolgabírák szótöbbséggel Plachner Sándort, Lehner Vilmost és dr. Vastich Nándort, szolgabírák Szy Oszkárt és Perczel Győzöt választották meg. A közgyűlés elhatározta, hogy Maár elhunyt alispán arcképét a gyűlésterem részére megfesteti. Az elhunyt alispánról Szabó Kálmán mondott emlékbeszédet.

TÁRSADALOM.

Paier gazda két lova.

— Nép-pszichológiai megfigyelés. —

Budapest, február 2.

A minapában lentjártam Arad megye északi részében. Csupa oláh község egymásután, ahol megfordultam. Szegény s a szocializmus beözönlése óta — egy éve annak — sajnálatraméltó, szerencsétlen is. Mindenki szocialista ezen a vidéken, az iskolásgyermekektől kezdve föl egészen az előljáróságig; kivéve

természetesen a jegyzőt. Mindenki szocialista s nem dolgozik most senki; mert várják azt a közeli napot, amikor eltörlik az államformát, az egész közigazgatást s fölcsúszják a nagybirtokokat. Azóta henyébb, lustább a nép. Addig majd csak eltengődnek valahogy, úgy tartják.

A nép pszichológiájára érdekes esetet beszéltek itt nekem. Egy szocialista fő-főkolompós megrendszabályozása keretében. Paier Joszifnak kivják az illetőt s három holdas kisgazda az oláh lakosságú Barakony községben volt a szocialisták szája, amióta Barakonyban is elterjedt e nyavalya. Ő volt, aki izgatta a népet az adónemfizetésre. Hogy azután az ex-lex miatt nem is volt muszáj állami adót fizetni, volt is fogamatja beszédjének. De Paier a községi adókra nézve is azt hangoztatta, hogy ezt sem kell fizetni.

— Aruló. huncut, aki fizet.

Maga járt elő jőpéldával. Már az esztendő vége felé járt a dolog s Paier még sem mutatott hajlandóságot a fizetésre. Kapta magát a jegyző s községi végrehajtóval lefoglaltatta a renitens két jó lovat. Paier csak nevetett:

— Szeretném én látni, hogy a jegyző el merje adatni adóban az én két lovamat!

A község lakossága pedig feszülten várta az események fejlődését. Várta a dolgok folyamatát, mert nagyon sokan voltak még községi adóval hátralékban, akiknél azonban nem végrehajtott a jegyző; csupán csak Paierrel. Es elérkezett az esztendő utolsó napja is, december 31-ike s miután Paier nem fizetett, eladatta két lovat, abból levonta adótartozását; a megmaradt összeget pedig rögtön átadta a családott reményű Paiernek. Ez meg csak nézett, hámult s csak nem akart hinni a szemének... Hát megmerte tenni a jegyző ezt ő vele, aki a budapesti szocialista uraknak is kedvelt embere! A nép meg úgy gondolkodott, hogy ha Paieren, a főszocialistán így el meri verni a jegyző a port, hát fele sem tréfa a dylognak. Az árverés déltájban volt s nosza mindjárt ebédután úgy elepte a nép a községhez udvarát, hogy szinte félni sem tudtak. De éppen nem lázadó hangulatban. Fizetni jöttek községi adó tartozásukat, sőt sokan az államit is. Még éjjel után is jöttek emberek az adókönyvecskével s azon délután és este több mint ezerkétszáz korona befolyt a község pénztárába.

Hát Paier mit tett? Amint másnap magához tért ámulatából, átment a szomszédos Csermő községbe — idevaló gazda vette meg a lovait — a jegyzőhöz, aki jóindulattal volt irányában régebb időből, amikor még nem volt szocialista-kolompós. A jegyzőnek előadta nagy baját s megkérte, járjon közbe a csermői takarékpénztártól felveendő kölcsönénél, hogy lovait visszaválthassa. A jegyző, miután Paier javulást ígért, meg is tette ezt s megszavazták a kölcsönt. Két-három nap is beletellett azonban abba, amíg a megszavazott kölcsönből pénz lett. Paier meg, alighogy hazatért Barakonyba, azon kezdette, hogy majd megtanítja ő a jegyzőjüket kesztyűbe dudálni. Így tesz vele, meg úgy tesz vele. Fennhangon hirdette szerte. Faluhelyen azonban sólyomszárnya van a hírek s egy-kettőre megtudta Paier illetén visszafordulását a csermői jegyző is.

Mosolygó arccal állított be Paier a kitűzött napon a csermői jegyzőhöz; de bezzeg leest az álla, amikor ez kikérgette azzal, hogy a pénzkölcsönből nem lesz semmi s így a lóvisszavételből sem. Megmondta az okot is. Es Paier amilyen vigan állított be Csermőre, olyan busan tért haza, Barakonyba. Azóta pedig igen csöndes ember lett belőle. Ami a fő, már nem szocialistakodik. A korcsmába is kevesebbet jár most, hanem szomorkodik a lovai után. F. J. Gy.

NAPIHIREK.

Budapest, február 2.

— (Időjárás.) A keleti maximum megerősödött, dél felé terjeszkedett. A nyugati depresszió mélyebb lett, míg a tegnapi oroszországi maximum felhúzódott. Európa keleti részein az idő hideg és száraz, míg nyugaton és délen enyhe és csapadékos jellegű.

Hazánkban fagyponthoz közeli hőmérséklet mellett az idő sok helyütt csapadékos volt. A délnyugatról hóvihart is jelentenek.

Jóslat:

Lényegtelen hőváltozással az ország nyugoti felében helyenkint csapadék várható.

Hőmérséklet: + 0,8 C. fok.

— (Udvari és személyi hírek.) Bécsből jelentik, **Lajos** Viktor főherceg, a király öccse, orvosi rendeletre bizonyos időre Meránba utazott. A főherceg mindenestre huzamosabb ideig fog enyhébb éghajlat alatt maradni, mert az orvosok véleménye szerint ezt egészségi állapota sürgetően megköveteli. — Apponyi Albert gróf, mint Fiuméből jelentik, tegnap feleségével odaérkezett. **Héderváry** Károly gróf fiával és **Tomasics** volt miniszterrel szintén Fiuméba érkezett és este a Lloyd-hajón Korfuba utazott.

— (Fejedelmi vendég Bécsben.) Február 8-án délután egyenyed 2 órakor érkezik Bécsbe a mecklenburg-schwerini nagyherceg. A pályaudvaron ő felsége, a főhercegek, a hadtestparancsnok és a helytartó fogadják a nagyherceget.

— (A bolgár trónörökös apanázsa.) Szófiából jelentik: A kormány a trónörökös születésnapján törvényjavaslatot fog a szobrányra elé terjeszteni, hogy a trónörökös részére évi **háromszázezer frank** apanázst állapítsanak meg. Az ellenzéki sajtó erősen kikel a javaslat ellen.

— (Piller Kálmán kitüntetése.) A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király mérki **Piller** Kálmánnak, a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület elnökének, a közügyek és a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a **harmadosztályú vaskorona-rendet** adományozta. A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület az első között volt, akik a **magyar gazdasági függetlenség** zászlaja alá sorakoztak s **Piller** Kálmán a sárosvármegyei gazdák élén céltudatos vezetéssel viszi csapatát a haladás messzjében előre. **Piller** Kálmán személye szerint is ott találjuk az első között, akik a **kivándorlás** problémáját a maga egész jelentőségében az ország előtt kifejtették. Azóta híressé vált szakokkal figyelmeztetett arra, hogy amíg Amerika háromszor akkora munkabéretet fizet, mint mi, amíg Európánál sokkal nagyobb területen csak annyi ember lakik, ami mintegy harmadrésze az európai lakosságnak: mindaddig a kivándorlók föltartóztatásával, utlevelek megtagadásával s más egyéb ilyen palliatív intézkedésekkel nem boldogulunk. Hanem igenis lecsökkenthetjük a kivándorlás nemzetrontó veszedelmét, ha országosan szervezkedünk ellenük. Ilyen figyelmeztetések készítettek elő az országos kivándorlási akciót. Talán nem csalódunk, ha összefüggést keresünk a kivándorlási törvénynek küszöbön álló életbeléptetése s ama kiűntetés között, amelyet a király a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület kitűnő és sokoldalúan érdemes elnökének juttatott.

— (A darmstadti mérgezés.) A darmstadti mérgezésnek tegnap halt meg a **kilencedik áldozata**. A mérgezetek közül még ötven fekszenek nagybetegen; ezek közül csak egynek a felgyógyulása látszik valószínűnek.

— (Főúri mulatság.) Gróf **Esterházy** Miklós Mórincsa kásvári nagybirtokos első szülött fia, gróf **Esterházy** Mórincsa a napokban az ászári kerületben vadászatokat tartott. Terítékre került 50 lécán és 400 nyul. A vadászatok befejeztével az egybegyűlt főúri társaság az ászári szállásra visszatérve, **Hérics** Márton ászári plebános születésnapja alkalmából annak házában tartotta az ebédet. Ott voltak: herceg **Schwarzenberg** Alajos, herceg **Schwarzenberg** György uhlánus főhadnagy, **Sárközy** Aurél főispán, gróf **Esterházy** Béla, őrgrof **Pallavicini** Antal alezredes, gróf **Bissinger** Nándor alezredes, gróf **Esterházy** Pál Páparól, gróf **Esterházy** Alajos és még többen Csákvárról, **Hunkár** Dénes földbirtokos, **Vojnách** Döme pannoni perjel. Az ebéd folyamán **Sárközy** főispán poharat emelt a születésnapját ünneplő Hérics plebánosra, aki viszont a patrónus Esterházy-családra, **Esterházy** Mórincsa gróf pedig Sárközy komáromi főispánra mondott pohárköszöntőt. Ebéd után az egész társaság az ászári

uradalmi pincébe vonult a pince-mulatságra. A pincehelyiségek megtekintése után a terített asztalhoz telepített le a társaság. Az első áldomást gróf **Esterházy** Béla mondotta a Svájcban időző házigazdára, **Sárközy** főispán indítványára pedig az egész társaság táviratban üdvözölte a távollevő házigazdát. Ezek után poharat emelt gróf **Esterházy** Mórincsa mint házigazda s megköszönte atyja nevében a vendégek megjelenését.

— (A magyar nyelv Resicán.) Resicáról írják: A resicai magyar nyelvterjesztő egyesület 17 év óta áldásosan működik. Magyar kisedővodát tart fenn, segítyezi Resicának egyetlen magyar lapját és a magyar szintársulatot. A napokban tartott közgyűlésén nagyfontosságú határozatot hozott, ugyanis elvileg elhatározta, hogy csatlakozik a Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesülethez, mint annak fiókja. Az egyesület elnöke, **D'Elle Vaux** Béla főszolgabíró szép és nagy tervekkel foglalkozik, amelyeknek segítségével a magyarosodás ügye nagy lendületet nyer. Törekvésében hathatósan támogatja **Eberhart** Károly, az osztrák-magyar államvasutársaság főtisztviselője.

— (Közütiak sztrájkja Párisban.) Páris keleti városrészeiben tegnapi délután szünetelt a villamos és lovasut forgalom. Ezerekszázas alkalmazott beszüntette a munkát. Az elégedetlenségre az adott okot, hogy az igazgatóság megváltoztatta a menetrendet, mely most súlyosabb szolgálatot rótt az alkalmazottakra. A szolgálati idő leszállítása miatt is sztrájkolnak az alkalmazottak, követelik ugyanis, hogy a tizenhárom órás napi szolgálati időt tíz órára redukálják. A sztrájkhoz valószínűleg csatlakozni fognak a többi vonalak alkalmazottai is.

— (Az Országos Magyar Szövetség) első kerületi bizottsága tegnap délután tartotta a budai tornacsarnok tanácskozó termében alakuló gyűlését. Az ülést az értekezletre összejött polgárok nevében dr. **Hegedűs** János nyitotta meg. Azután fölkeres a szövetség elnökét, gróf **Esterházy** Jánost, hogy ismertesse meg a szövetség programját. Gróf **Esterházy** János mindenekelőtt rámutatott arra lelkes fogadásra, amelyben eddigelő a szövetség a főváros mindana kerületeiben részült, amelyekben alakuló gyűléseit megtartotta. Ez a körülmény egymagában elégséges volna annak bizonyítására, hogy a szövetség programját a székesfőváros polgársága nemcsak megértette, de magáévá is tette. Azután röviden megjelölte a szövetség célját és vázolta munkásságának programját, a szövetség titkára, **Jancsó** Benedek, ismertette a kerületi bizottságok szervezését és munkásságának föladatait. A tettezzel fogadott beszéd után a gyűlés egyhangúlag kimondotta, hogy a szövetség I. kerületi bizottságát megalakítja. Elnökké **Hegedűs** János dr.-t, társelnökké **Kiss** Aron dr.-t, jegyzökké **A. dassy** Antal dr.-t és **Prém** József dr.-t, pénztárossá **Stipanics** Elek dr.-t választották meg. A választás után a bizottság tisztikara nevében **Hegedűs** János elnök köszönte meg a bizalmat.

— (Gyászrovat.) **Balhyány** Mária Anna grófnő, dr. **Balhyány** László gróf másodszült leánya, elhunyt.

— (A mulatság vége.) Szegzárdról írják: Sioagárd tolnamegyei községben vasárnap éjjel egy mulatságon a legények összevesztettek és késekkel rontottak egymásra. **Gabriel** Mihályt 18 késszurással a háltérben megölték és többeket veszélyesen megsebesítettek. A csendőrség a gyilkosokat elöta és a szegzárdi ügyészség börtönébe kísérte.

— (Rablás a Kuria épülete előtt.) Tegnap este a Kuria épülete előtt **Strakos** Bálint hivatalosloigát megszólitotta egy harminc év körüli züllött külsejű férfi. Néhány krajcárt kért, hogy a menhelybe mehessen. **Strakos** elővette a pénztárcáját, de az ismeretlen ebben a pillanathan rávetette magát **Strakosra** és öklével többször az arcába vágott úgy, hogy **Strakos** a földre esett. Eközben kiragadta a kezéből a pénztárcát és futásnak eredt. A pénztárcában harminc korona volt. A rendőrség nyomozza az utonállót.

— (Pénzhamisító házaspár.) A múlt hónap 27-én a rendőrség letartóztatta **Kovács** Sándort és feleségét, született **Weber** Karolint, sárabai lakosokat, akiket tetten értek akkor, amikor a Kerepesi-uton egyes üzletekben hamis öt koronásokat hoztak forgalomba. Kikutatásukkor kétszázöt darab hamis öt koronásokat találtak náluk. A házaspár azt állította, hogy ők azokat félannyi összegért vették **Szabó** Sándor sárabai korcsmárostól. Ezen az alapon a rendőrség a vidéken is folytatta a nyomozást és

megállapította, hogy **Kovácsék** vallomása nem felel meg a valóságnak, mert a sárabai lakásokon tartott házkutatás alkalmával előkerültek a pénzhamisításhoz használt gépek és anyagok. Találtak egy levelet is, amelyben egy ismert pénzhamisító részletes utmutatást ad a pénzhamisításhoz. Ezen adatok kétségtelenül bizonyítják, hogy **Kovácsék** maguk készítették a náluk talált hamis pénzt és Budapestre azért jöttek, hogy azt itt forgalomba hozzák. **Szabó** Gábor sárabai korcsmárosnál is tartottak házkutatást, akinél szintén találtak hamis pénzgyártáshoz szükséges gépeket és anyagokat. **Szabót** is letartóztatták.

— (A közigazgatás gyorsítása.) Egy szegedi gazdaember önkéntelenül is a közigazgatási eljárás gyorsítására remek módszert talált ki, még pedig a következő módon:

Szegeden valahonnan a város távoli részéből fáradt be **Böröcz** Péter a rendőrbiztosi hivatalba, ahol igen sokan várakoztak.

— Azér' az irásér gyűttem — mondja.

— Jól van jó, látja, hogy sokan vagyunk, hát várakozzék.

Böröcz Péter hátra megy egy-két lépést. A gunyája vöröslik a **paprika-portól**. A sipkája is olyan téglavörös, mint a vörös kakas tola. A kezei pirosak a paprika festékétől. Péter vár-vár. A mellette levő széken kalapos uri asszonyosság ül. A kályha veszett módon fűt.

— Tyűh de meleg van — mondja Péter és megázza a kigombolt ujját.

A levegőben finom paprika-illat kezdett terjengeni. Nagyokat lélegzett az urnó, mintha levegő után kapkodna, egyszerre kitört:

— Hoppci!!

Legurult a kalapja a földre. A mellette álló termetes kofa asszonyosság rádudlázott:

— Hoppci!!

A kaskájából öt darab tojás pottyant a földre. A vörös pára szállt tovább és eljutott a rendőrbiztos orráig.

— Hoppci!! — a kutyafát! Mi lesz már a Péter dolgával **Miklós** öcsém! — kérdezte a biztos mérges tekintet vetvén a paprikás emberre.

— Fene meleg van itt! — mondja megint a paprikás ember a sipkájával a tenyerét veregetvén. A vörös pára megint felkavarodott és elrepült a Potytyondy biztos orra alá.

— Hoppci!! az arkangyalát! — fakadt ki **Miklós** öcsém, miközben apró makra pipája kihullott a szájjából. — Mi ha' kennek Péter?

— Azér az irásért gyűttem vóna.

Azonnal előkerült az iras és Péter ballagott kifelé, de a kályha mellett még egyet rázott a mándulján.

Ime milven gyors a közigazgatási eljárás ha — megpoprikázzák.

— (Lopás a műegyetemen.) A magyar királyi József-Műegyetem helyiségeiben az utóbbi időben egymást érték a kisebb-nagyobb lopások. Emlékezetes még mindig a legutóbbi nagy szenzációt kelteit lopás, amikor egy magáról megfeledezett negyedéves gépészmérnök egy értékes platin csészét lopott a laboratoriumból. Ez eset óta is már nyolc ízben tett jelentést a vezetésnek a rendőrségen lopás miatt. Tegnap ismét tolvajok garázdálkodtak a műegyetemen. Ismeretlen tettesek feltörték dr. **Lőrentey** Imre műegyetemi tanár tanári szobáját és onnan minden értékét elvittek; köztük a professzor nagybecsű műszereit, fényképező gépeit és rajzait. A rendőrség érélyes vizsgálatot indított az ismeretlen tettes ellen; a műegyetem rektora pedig megszigorította azokat a rendszabályokat, amelyek megtiltják az idegennek, hogy a műegyetem helyiségeibe lépjen és ezentul a műegyetemi hallgatók is csak igazolvánnyal juthatnak majd be.

— (Kasszafurók a Felvidéken.) **Zemplén, Ung** és **Bereg vármegyében** rövid időközben egymást érték a kasszabetőrészek s mindannyiszor — egy-két eset kivételével — magánembereket loptak meg. E héten **Cselej** községben **Moskovicz** Ignác földbirtokosnál követtek el betörést. Az ismeretlen tettesek a nehéz **Wertheim-székreny**t kocsin a község határába szállították, úgy amint a **Bodrogközön** és a sátorlajuhelyi konyakgyárban elkövezt kasszabetőrésznél tették. A kasszát valószínűleg hálával feltesztették és abból 3200 korona készpénzt, három, összesen 10.000 koronáról szóló takarékpénztári betétkönyvet és 40 darab különböző értékű váltót vittek el. 1600 korona készpénzt és hét darab váltót a betörők a szekrényben hagytak. A kasszabetőrés-

sel a többi között egy uri külsejű embert, *Pucskó* László, állítólagos biztosító ügynököt gyanúsítják. A sátoraljauhelyi rendőrségnek sikerült is Pucskót éppen abban a pillanatban elfogni, amikor menekülni akart. Találtak nála sok készpénzt, ékszer és egy töltött revolvért. A vizsgálatot folytatják.

— (Életuntak.) Novák Pál huszonhét éves hajókezelő, aki a folyam- és tengerhajózási társaságnál van alkalmazásban, az éjszaka Fő-ut 28. számú lakásán mellbe lötte magát. A lövéstől az ágy nemű is megvulladt és égni kezdett. A házbeliek oltották el, de akkorra már Novák súlyosan összeégett. Eleteszedelmes sebével a mentők az Irgalmasok kórházába szállították. — Caje János harmincvolc éves napszámos az éjszaka a Szigetvári-utca 24b) számú ház IV. emeletén a lépcsőházban, a lépcső korlátjára akasztotta magát. Reggel vették észre, de ekkorra már meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— (Női gyászruhák.) Gyászruhák alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgőnyileg beküldendő a mellbőség és alhossza.

x **Hangverseny.** Sey Dezsőné cimbalomművész nő február 22-én este fél 8 órakor a Royal-szállodában hangversenyt rendez. Belépti díj 4. 3 és 2 korona.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A Gyimesi vadvirág finn nyelven.** Géczy István egyik leghevesesebb színműve, a *Gyimesi vadvirág*, mely közel egy évtized óta van állandó sikerrel a Népszínház műsorán, most finn nyelven is színre kerül a *wibourgi* nemzeti színházban. Az érdekes előadásra meghívta az igazgatóság Géczy Istvánt, a szerzőt is.

* **Repriz a Nemzeti Színházban.** A Nemzeti Színházban holnap, szerdán a «Csapodár»-t, *Sardou* vígjátékát elevenítik föl. A darabot 1898. március 24-én adták utoljára s így teljesen új betanulással és részben új szereplőkkel éri meg a szerdai reprizt. Náday Ferenc, Csillag Teréz, Gyenes, Náday Béla, Keczeri Irén és Latabárd játszanak be. A «Csapodár»-al egy estén adják *Erdélyi* Zoltán egyfelvonásosát, a «Megjött a papá»-t is.

* **Király-Színház.** *Konti* József és *Pásztor* Árpád operettje. A *fecskék*, a Király-Színház utolsó nagy sikere nem lankadó vonzórót gyakorol a közönség minden rétegére. A fecskék mai előadásán Amelie szerepét ismét első kreálójá, a néhány napi betegségből felépült Szamosi Elza veszi át; a többi szerepet Fedák Sárival élőkön a bemutató előadás szereplői játszzák. Itt említjük meg, hogy a *fecskék* első tíz előadásán elért bruttóbevétele 28.612 korona volt.

* **«A főkonzul»** A múlt hét végén a bécsi An der Wien-színházban a legnagyobb sikerrel színre került operettjüdjonságnak, a «Generalkonsul»-nak előadási jogát Budapest főváros területére a Király-színház igazgatósága szerezte meg. Az üjdonság valószínűleg csak a jövő szezonban fog színre kerülni. A Király-színház legközelebbi bemutató előadásai — «A fecskék» még egyre tartó zsúolt hazai után — Bernard Shaw komédiája, «A hősök» és Monckton és Caryllnak, a «Kis szökevény» és «Postás fiú» szerzőinek új operettje, «A toreador» lesz.

* **Ujabb Barrie-darab a Nemzetiben.** A Nemzeti Színház igazgatósága, mint értesülünk, megszerezte előadásra, *Barrie* J. M., az «Egyenlőség» szerzőjének «Quality Street» című vígjátékát. A darab a londoni «Vaudeville-Theatre»-ben került bemutatásra és a berlini «Schauspielhaus»-ban is előadták «A csöndes utcácskában» címmel. Most a bécsi Burg-színház készül előadására.

* **Dalmácia.** Az Uriánia-színház legközelebbi üjdonsága «Dalmácia» lesz, melyet dr. Havass Rezső fog bemutatni. A képek mind eredeti telvételek, amelyeket az Uriánia fényképészei a múlt nyáron, amikor Havass egész Dalmáciát bejárta, vettek föl. A szerző kiváló gondot fordított a magyar vonatkozású tárgyakra és népeletre; eredeti dalmát népdalok is bemutatásra kerülnek.

* **A Magyar Tudományos Akadémia I. osztálya** tegnap Heinrich Gusztáv elnöklété mellett ülést tartott, amelyen a szép számú hallgatóság érdeklődését két felolvasás, Munkácsi Bernáté és Bayer József költötte le. Az első Alán nyelvemlékek szókincsünkben című dolgozatát olvasta fel, míg Bayer Egy magyar Eszter-dráma címmel mutatta be egy érdekes részletet drámairódmunk történetének.

* **Nemzetközi grafikai kiállítás.** A nemzetközi grafikai kiállítás szombaton, február 19-én nyílik meg a Műbarátok Köre Váci-utcai helyiségeiben. A kiállítást dr. *Térey* Gábor, az Országos Képtár igazgatója rendezi dr. *Majoncsky* Pál kultuszminiszteri titkár és *Becker* Béla Hazai Takarékpénztári főtisztviselő gyűjteményéből. A kiállítás, melyben nagybecsű angol, amerikai, francia, németalföldi és más metszetek vannak, kedden és szombaton délután 4—6-ig nyitva lesz a nagyközönség számára.

* **Magyar művészeti sikere Bécsben.** K. *Durigo* Ilona, aki nemrégiben rendezett önálló dalestélyével Budapeston méltó feltűnést keltett, január 30. és 31-én zajos sikert aratott Bécsben. A művész a Reitter-féle Rekviumban (Ujdonság), valamint a Wiener Konzertvereintől rendezett Schubert-estélyen óriási közönség előtt érvényesítette művészi tulajdonságait. A bécsi közönség tetszését annyira megnyerte, hogy a Schubert-féle Ständchent meg kellett ismételnie.

* **A «Magyar Lant»** februári száma most jelent meg. Dr. Angval Armand, dr. Vaida Emil és Kontor Elek társszerkesztők derék munkát végeztek e vas-tag füzet egybeállításával. A szöveg 14 oldalra, a hangjegymelléklet 8 oldalra terjed.

* **Augusztusi ősz** cím alatt kötetbe gyűjtötte az utolsó öt esztendőben budapesti uiságok hasábjain megjelent tárcáinak javarészt Almásy Gyula. Könyve megjelenését husvitra tervezi. A könyv megrendelhető elk fizetés útján. Ara 2 korona. Almásy Gyula lakik IV. ker. Eskü-ut 6. sz., Hazai általános biztosító r. t.

* **Színházi műsorok.** *Magyar királyi Operaház.* Csütörtökön: Orfeusz és Velencei karnevál. — Pénteken: Tosca. — Szombaton: Carmen. — Vasárnap: Orfeusz és Művészvilág.

Nemzeti Színház. Csütörtökön: Egyenlőség. — Pénteken: Flirt (először). — Szombaton: Flirt (másodszor). — Vasárnap délután: Folt, amely tisztul. Este: Flirt (harmadszor).

Nepszínház. Csütörtökön délután: Bonaparte. (Ifjúsági előadás. Este: Katinka grófnő. — Pénteken: Katinka grófnő. — Szombaton: Katinka grófnő. Vasárnap délután: Tündérlak Magyarhonban. (Blaha Lujza vendéglátéka.) Este: Katinka grófnő.

Vígyszínház. Csütörtökön: Aranyhíd. — Pénteken: Mormota. — Szombaton: Lulu. — Vasárnap délután: Józsi. Este: Mormota.

Király-színház. Csütörtökön: A fecskék. — Pénteken: A fecskék. — Szombaton: A fecskék. — Vasárnap délután: Makrancos hölgyek. Este: A fecskék.

Mulatságok.

Az Operabál. Pompás hangulatban zajlott le tegnap az álarcos Operabál. A hatalmas táncteremmel alakított, gyönyörűen dekorált helyiségben több ezernyi tarka tömeg hullámozott meg a páholyokból előkelő közönség nézte a szingazdang képet. A színpad két oldalán *Szojyer* Ilonka és *Krammer* Teréz pezsgős sátrai voltak felállítva. A zenét *Banda* Marci zenekara és a honvédekzenekar szolgáltatta, az emeleti huffetben *Radics* Béla bandája játszott. Tizenegy órakor a színpad közepén felállított dobogón az Operaház művészei zenei mókával mulattatták a közönséget. Ezután jelmezes körmenet következett volna — karnevál herceg bevonulása — ha az ezernyi közönség között a menetnek utat bírtak volna törni. Ejjől után kissé megritkult a tömeg, úgy hogy néhány pár táncra kerekedhetett.

A **Katholikus Ifjak Köre** a Katholikus Kör dísztermében tegnap tartotta meg idei nagybálját, amely ugy anyagi, mint erkölcsi siker dolgában méltón sorakozik a kör előző mulatságaihoz. A rendezőség ridiküllel lepte meg a sablonos táncrend helyett hölgyvendégeit. A közönség a késő hajnali órákig maradt a legjobb hangulatban együtt.

Bécs város bálja. Tegnap tartotta meg Bécs város bálját a városháza dísztermében. O felsége képviselőjében *Ludó Szalvátor* főherceg volt jelen. Az udvar részéről ott voltak még *Rainer* főherceg, a diplomáciai kar képviselői, sok állami méltóság, báró *Burján* közös pénzügyminiszter, *Körber* osztrák miniszterelnök, *Wittek*, *Call*, *Giovanelli* és *Pientak* miniszterek, a helytartó, báró *Beck* tábornagynagy, gróf *Üxküll-Gillenband* hadtestparancsnok és a nemesség sok tagja. Az udvar tagjait a polgármester és a bizottság fogadta és a díszterembe vezette, ahol több előkelőséget bemutattak nekik.

A **technikus-táncestély** iránt igen nagy az érdeklődés. A rendezőség küldöttségileg hívta meg *Tisza* István miniszterelnököt, *Berzeviczy* Albert kultusz- és *Hieronym* Károly kereskedelemügyi minisztert, kik megjelenésüket megígérték. A műgyetem tanári kara, valamint a műszaki élet notabilitásai szintén jelen lesznek a táncestélyen. A táncestély bizottsága

irodáját február 1-től a Hungária-szállóba helyezi át, hol a bál előtti három utolsó napon permanenciában lesz.

SPORT.

x **Házi koresolyázó-verseny.** A Budapesti Koresolyázó-Egyület február 7-én, az egyleti jégpályán (Városliget) házi jellegű versenyt rendez, melynek a programja a következő:

Délután 8 órakor: 1. *Kezdők műversenye.* 17 éven aluli egyleti tagok részére.

Délután fél 4 órakor: 2. *Ifjúsági verseny.* 500 m. 15 éven aluli egyleti tagok részére. — Együttes indítás.

Délután 4 órakor: 3. *Gyermekverseny* 300 m. 17 éven aluli egyleti tagok részére. Együttes indítás.

Délután fél 5 órakor: 4. *Akadályverseny.* 400 m. Hóbol készült 4 akadály 40 cm. magas, szélessége lent 1 méter, lent félméter. Csak egyleti tagok részére.

Délután fél 6 órakor: 5. *Páros táncverseny.* Hölgy és úrból álló párok részére. Keringő útemre bármely lépés három izben 2—2 percnyi időtartamig. Minden versenyre nevezés a helyszínen tét nélkül. Minden verseny három első nevezettjének tiszteletdíj.

x **Bécsi nevezések.** A bécsi áprilisi meeting első két napjának főfutamainak a Przedswit-handicapnak és a Háromévesek nagy handicapjának tegnap zárták le nevezéseit. A nevezések számszerűleg nem sikerültek oly jól, mint a múlt évben, mert míg a múlt esztendőben 62 lovat neveztek a Przedswit-re, most csak 51 nevezés érkezett. A Háromévesek nagy handicapjében pedig a tavalyi 84 nevezéssel szemben most most csupán 68 lovat köteleztek. A nevezések a következők:

Przedswit-handicap. Rothal Express, Latourdic, Ormód, Valus, Hazafi, Hippokrates, Royal Flush, Rózsa Lili, Retour, Pro gaiety, Radius, Zarina, Marineur, Lottó, Durban, Donald, Jenkins, Malupri, Áldozat, Médiateur, Capellmeister, Telcs, Columbia, Marcsa, Pondro, Belle of Hernalis, Klára, Queens Daughter, Wood Péter, Clavigo, Bolivar, Bonanza, Tubicám, Carte blanche, Bon soir No-good, Picador, Cocain, Davensberg, Samiel, Lubin, Cambridge, Dalader, Talvolta, Ibea, Jávöre, Nunquam dormio, Barbarossa II., Ignatieff, Tópörtyű, Aachen.

Háromévesek nagy handicapje: Deli, Gondos, Charmante, Bogár, Tinderbox, Keringő, Mixi, Rhodope, Rabulist, Radius, Revach Vaduz, Wermuth, Techtl-Mechtl, Zarina, Veruda, Bona Grazia, Harcos, Lotterie, Merry Agnes, Machiavelli, Lassie, Mindjárt, Méltóságos, Telcs, Nikita, Marcsa, Tepp, Petrolay, Orcus, Pillangó, Wood Péter, Barna bimbó, Mámor, Santa Lucia, Vadór, Zsédéni, Moha, South Star, Bonta, Hipparion, Totila, Gilea, Moloch, Tyrann, Csiriz, Serenissimus, Saratoga, Székely, Tiszáninen, La Plata, Gerda, Parthenia, Bátor, Babszi, Calderon, Knickerbocker, Thorane, Pislants, Frundsberg, Rosenmontag, Cipó, Roman, Victor, Fergegeteg, Csevek, Nugommorv.

x **Birkózó-estély.** A Budapesti Posta- és Távirat-Tisztviselők Sport-Egyesülete tegnap este Wesselényi-utcai termében birkózó-estélyt rendezett, nagyszámú közönség jelenlétében. A birkózásban a klub nyolc tagja vett részt, melynek eredménye a következő volt: 1. Erdői 4 győzelemmel. 2. Marosffy 3 győzelemmel. 3. Székely 2 győzelemmel.

x **Közgyűlés.** A Nemzeti Tornaegyesület február 6-án este hét órakor saját helyiségében (VIII. Szentkirályi-utca 26. szám alatt) tartja meg ezidei közgyűlését.

x **A Magyar labdarúgók Szövetségének igazgató tanácsa** ma, szerdán este 8 órakor az «Edison» kávéház külön termében rendkívüli ülést tart, melynek főtárgyát «a bajnoki játékszabályok» revíziója képezi.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Elitált szocialista igazgató.** A győri esküdtszék tegnap tárgyalta *Varga* Ferenc szombathelyi lakos sajtóügyét. *Varga* Ferenc tavaly egy szocialista népgyűlést hívott egybe falragaszokon, melyeken a szombathelyi rendőrséget és különösen annak fejét *Kisfaludy* József rendőrkapitányt sértő kifejezésekkel illette, majd újabb falragaszokon pedig őt «gróf Héderváry prihékjének, szabadságrabló sihedernek» nevezte, «ki hurkot vetett a sajtószabadság nyakára». Ezen sértésekért az esküdtszék 7-nél több «igene»-nel *Varga* Ferencet bűnösnek mondta ki a nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétségében, aminek alapján a törvényszék őt 3 havi fegyházra s 40 korona pénzbüntetésre ítélte. Kimondotta továbbá a nyomtatványok elkobzását és az itélet hírlaplí közzétételét.

— Tartozom — fizetek. Szépe Lajos szabót, aki Terényi Jánosra ráült, az esküdtek bűnösnek találták szándékos emberölés bűntettében s ezért a törvényt alkalmazó bíróság a vádlottat öt hónapi fogsággal sújtotta. Az ítélet jogerős.

NYILTTÉR.*)

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk

KÖZGAZDASÁG.

Osztrák-magyar vámértékezelés. Bécsből jelentik: A vám- és kereskedelmi értekezletnek a külügyminiszteriumban tartott ülésén folytatták az általános kereskedelem-politikai, valamint különösen a külföldi államokkal kötendő kereskedelmi szerződés szombaton megkezdett tárgyalását. A hétfői tanácskozás eredménye az, hogy ezután a tanácskozások eredményeiről időről-időre hivatalos kommunikékat tesznek közzé.

Tallian üdvözlése. A Brassómezei Gazdasági Egyesület évi rendes közgyűléséből megleghangú távirattal üdvözölte Tallian Béla földművelésügyi minisztert, főleg, hogy a szociálpolitikai intézményeket tovább fejleszti és a kisexistenciákat segíti. A miniszter megleghangú levélben mondott köszönetet.

Az O. M. G. E. ipari és kereskedelmi szakosztálya Gaal Jenő miniszteri tanácsos elnökle alatt ülést tartott a Közteleken. Lázár István a szakosztály titkára a folyó év munkaprogramját terjesztette elő, amelyhez a szakosztály hozzájárult. Véleményt nyújtott továbbá a kereskedelmi miniszternek egy leiratára, amely egy kefégyáros serteszküszégetének hogyan való fedezésére vonatkozik. Elhatározta, hogy a serteskereskedelm szervezésére illetőleg rendszeresítésére előterjesztést tesz. A székely kongresszus javaslatai tárgyában a szakosztályhoz intézett kereskedelmi miniszteri leiratot tudomásul vették. Zórád István előadónak a *ch-que-törvényjavaslat* tárgyában betervezett véleményét a kodifikációs bizottsághoz s a közgazdasági szakosztályhoz utalták részletes megvitatás végett. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének megkeresésére, amelyben az eddig használt raffiábancsból készült kötöző fonál helyett a kukoricalevélből készült ajánlja, elhatározták, hogy a földművelési miniszter háziipari megbízottját kellő intézkedésre felkérlik s ezen minden tekintetben bevált s a raffiábancsot teljesen pótló kötőanyag széles körű alkalmazására a szakosztály a kellő lépéseket megteszi. Több közérdekű leirat s megkeresés tudomásul vétele után Keller Gyula háziipari miniszteri megbízott tartott érdekes előadást a *mezőgazdasági háziiparról*. Beható eszmecsere után a szakosztály előadóját megbízták, hogy a háziipar szervezésére vonatkozólag tegyen részletes előterjesztést.

Gazdasági előadások intelligens gazdák részére. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületek a nógrádmegyei gazdasági együlettel karöltve két napig tartó előadási ciklust rendezett Balassagyarmaton. A megyeház nagytermében tartott előadásokon több mint 100 gazda vett részt, ezenkívül több érdeklődő hölgy is. Hanzsly Gyula gazd. együleti alelnök megnyitó beszéde után Szilassy Zoltán O. M. G. E. titkár fejtette ki az előadások célját. Mint előadók a kassai gazdasági tanintézet tanári karából: Kovácsy Béla igazgató, L' Huillier István, Ráczó Ince, Körös Pál, Buday Gyula, továbbá Szilassy Zoltán O. M. G. E. titkár vettek részt. Az előadások végeztével Hanzsly Gyula és Nagy Mihály alispán mondottak köszönetet a rendkívüli nagy érdeklődésért. A balassagyarmati kaszinó az előadók tiszteletére január 30-án fényes estélyt adott.

Az Osztrák-Magyar Bank állása, mint Bécsből jelentik, 1904. febr. 2-án ez volt: Bankjegytorgalom

1.649.744.000 (+ 62.815.000) korona. Ércéskizlet 1.477.862.000 (— 168.000) korona. Váltótárca 280.947.000 (+ 31.366.000) korona. Lombardüzlet 38.779.000 (— — —) korona. Adómentes bankjegytartalék 225.217.000 (— 62.975.000) korona.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület ma délelőtt tartotta meg hatvanegyedik évi rendes közgyűlését Kléh István udvari tanácsos elnökle alatt a megyeház dísztermében. Az igazgatóság jelentése szerint az 1903-iki üzletévben a gazdasági viszonyok a *belpolitikai bonyodalmak* hatása alatt nem fejlődtek s javultak úgy, mint ahogy azt az utóbbi évek jó természeti után joggal várni lehetett. Ez állapot a takarékpénztár üzletmenetelére is kihatott, anélkül azonban, hogy az évek hosszú sora óta konstataált fejlődésében megakasztotta volna. Most minden üzletágban újabb haladásról számolhat be az igazgatóság. Az összes forgalom 6 690.070.124 korona 13 fillért teit. A betéti forgalomban azonban *apadás* mutatkozott 1.409.956 kor. 60 fillérel. Az egyesület összes alapjai az előterjesztett mérleg szerint 43.298.520 korona 87 fillérré rúgnak. Az *évi tiszta nyereség* 5.096.634 korona 88 fillér. Az alapszabályszerű levonások eszközésére s az 1902. évről áthozott 395.015 korona 47 fillérnek hozzáadásával 4 660.920 korona 11 fillér áll rendelkezésre. Ebből részvényenként 800 koronájával, 5000 részvény után 4 012.500 koronát fizetnek osztalékképp, jötekményre 60.000 koronát fordítanak, a tisztviselők jutalmazására 70.000, a választmány díjazására 30.000 koronát adnak s a fennmaradó 488.420 korona 11 fillért új számlára írják. Az egyesület 1894-ben emelte utolszor alaptőkéjét. Miután a forgalom s a főbb üzletágak nagy mértékben fejlődtek, ezzel szemben az igazgatóság célszerűnek és szükségesnek tartja, hogy a kötelezettségek növekedésével az egyesület vagyonja is helyes arányba hozassék. Ennélfogva indítványozza, hogy a közgyűlés mondja ki: 1. Az *alaptőke 2500 darab új részvény kibocsátása által 10 millió koronáról, tizenöt millióra emeltessek.* A régi részvényeseknek elővételi joguk van olyképp, hogy minden két régi részvényre háromezer korona befizetése mellett egy új részvényre, egy régi részvényre ezeröttszáz korona befizetése mellett fél új részvényre szóló jogosultság esik. A közgyűlés a javaslatot, valamint az igazgatóságnak az alapszabályok módosítására tett javaslatát egyhangulag, élénk helyesléssel fogadta. Ezután a választásokat ejtették meg. Előbb az elnök melegen parentálta el az elhunyt Morlin Imre igazgatósági, Ordódy Pál és Tomcsányi László választmányi tagokat, akiknek érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg. A megüresedett igazgatósági helyre dr. László Zsigmond miniszteri tanácsost választották meg, míg a felügyelő bizottsághoz beválasztották: Dalmady Győző, dr. Falk Miksa, Halász Zsigmond, dr. Kléh László, Polónyi Géza és Taly István, Halász Zsigmond helyére pedig Hajós Menyhért. A választmány tagjai lettek: Aich Ferenc, dr. Fáy Gyula, Jalowiczky Sándor, Komjáthy Béla, Kovács Gyula, Szentivány Zoltán, dr. Szilgyi Artúr Károly és dr. Szivák Imre.

Szesz. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 44.50—45.50 korona.

Bécsi jegyzés: 47.—47.40 korona kontingens nyersszeszért.

Mezőgazdasági szeszgyárok részéről kontingens nyersszesz azonnali szállításra élénken lett ajánlva és több tétel azonnali szállításra és kötésre 43—43.50 koronán kelt ab termő állomás.

Éskontingens szesz 1 koronával drágább.

Budapesti szeszgyárok jegyzése.

	Nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	44.50—	45.50
Finomított szesz adózva	149.50—	150.—
„ „ adózatlan	50.50—	51.—
Elesztészesz adózva	149.50—	150.—
„ „ adózatlan	50.50—	51.—
Nyersszesz adózva	147.50—	148.—
Denaturált szesz	48.—	49.—

Kivonat a hivatalos lapból.

— febr. 2.

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter a m. kir. postatakarékpénztár személyzeti létszámába Gruber Ferenc, Specker Endre, Rosner János, Kertész Mór és Goldburg Ferenc díjnokokat ideiglenes minőségű segédtitkékké nevezte ki.

Megerősítés. A földművelésügyi miniszter dr. Korbuly Mihályt, a m. kir. állatelejtani és takarmányozási kísérleti állomásnál ideiglenes minőségben alkalmazott segédet ezen állásban, Tomka Sándó t. a debreceni m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomásnál ideiglenes minőségben alkalmazott segédet ezen állásban végleg megerősítette.

Megbizás. A földművelésügyi miniszter Lászlóffy Emánuel fénylakost Torontól vármegye párdányi járására néve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

REGÉNY-CSARNOK.

Amit az erdő beszél.

Írta: Janka Kálmán.

— Ne menj ma ki, Gábor! csak ma ne hagyj egyedül! Nagyon féltetek; olyan rossz sejtelmek vannak...

Taros Gábor mosolyogva nézte azt a síró-rívó kis madarat, azt a sápadt asszonykát, aki oda borulva széles mellére, úgy kérte őt, hogy ne hagyja egyedül.

Összehuzta karját s megropogtatta izmait, azokat az erős bikának való izmokat s mosolyogva, de büszkén nézett le arra a pityergő kis teremtesre, amelyet százát össze tudna törni karjának egy ütésével.

— Látod, Gábor! nem alaptalan az én félelmem, hisz tegnap jelentette az öreg Mihály, hogy a nagy hideg leszoritotta az ordasokat a viharosi égerbe. Neked pedig azon kell keresztül menned...

— Ne féltés te engem azoktól. Nem mernek azok támadni... Aztán van jó fegyverem. Nem hibázom el a célt.

Megesókolta a feleségét. De mintha rajta is erőt vett volna valami előérzet, sokkal hosszabb, sokkal melegebb volt az a csók, mint máskor: alig tudott megválni tőle. De utóvégre is nem ülhet az ember mindig a feleségével: hivatalnok és kötelességei vannak.

Szilárd léptekkel indult meg. Lábai alatt megropogott a keményre fagyott hó s a csipős szél egy perc alatt fehérítő zuzmarával vont be szakállát. Messze járt már a kis erdőszéltől, hanem a lelkét azt nem vitte magával; ott maradt annál a kedves lénynél, aki piruló arcával vallotta be az este, hogy egy síró kis angyalkával álmodott, aki ide kívánczok hozzájuk a földre. Jaj! hogy megdobogtatta szívét még most is ez a gondolat.

Eszébe jut az a sok küzdelem, amin át kellett mennie, míg megérdemelte azt a boldogságot, hogy a büszke lőerdész neki, nem pedig a gazdag Ránki Pistának adja leányát.

Ugy elgondolkozik, hogy nem is haltja meg annak a szembejövő embernek köszönését.

— Jó reggelt, Taros Gábor! — ismétli tehát még egyszer — úgy látszik, nem is ügyelsz arra, ami körülötted történhetik.

— Szervusz Pista! — köszöntötte szíves hangon; hanem a következő percben szigorú tekintettel nézett rá. — Hogy kerültél te ide az uraság birtokára? Csodálom, hogy még eddig el nem esiptek a kerülőök.

— Kerestelek, Taros Gábor!... Hogy el nem esiptek a kerülőök? Hát olyan idegen volnék én már itt, hogy meg sem ismernének? Aztán meg tudod, számítottam rá, hogy van itt egy jó barátom, aki majd csak kiszakít körmeik közül.

A fiatal erdősz nem vette észre azt a gunyos mosolyt, mely a Ránki Pista arcán keresztül futott.

— Tehát kerestél, Pista, engem kerestél? itt az erdőben, mikor az én ajtóm mindenkinek nyitva áll és senki sem mondhatja, hogy nem nyert volna ott szíves fogadtatást?

— Én, a te házádba? Taros Gábor, hát nem tudnád te annak okát, miért nem léphettem én soha, de soha a te küszöbödöt át? Hát nem tudod, hogy amit én ott látnék, az igen könnyen belekerülhetne valakinek az életébe?

Taros Gábor csak most nézte meg a maga emberét: a dacos, kihívó hang benne is felköltötte a büszkeséget s keményen vágta oda neki:

— Mondd tehát gyorsan, amit akarsz. Dolgom van, sietek; még ma a Viharosban kell lennem.

— A Viharosban? Hisz én is éppen oda akartalak hívni. Végezni akarok veled, Taros Gábor!

— Nincs nekünk semmi végezni valónk.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerű megrendésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

102

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1904 február hó 3 án.

M. kir. Operaház.

Zárva.

Nemzeti színház.

Megjött a papa.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Erdélyi Zoltán.

Utána:

A csapodár.

Kezdeté 7 órákor.

Népszínház.

Kalinka grófnő.

Nagy operett 3 felvonásban, előjátékkal. Irta: Faragó Jenő. Zenéjét szerző: Húvós Iván. Kezdeté 7 órákor.

Vígyszínház.

A teknősbéka.

Gaudillot bohózat. Kezdeté fél 8 órákor.

Király színház.

A fecskék.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Konti József. Kezdeté fél 8 órákor.

Uránia.

A modern asszony.

150 színesen vetített képpel és 15 mozgóképpel. Irta: Rath István. Kezdeté fél 8 órákor.

Várszínház.

Tell Vilmos.

Kezdeté 7 órákor.

Schoffola Ernő A ruggantagyártás meghonosítója
Budapest, VI., Andrássy-ut 2
Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
árjegyzék ingyen.

A Kalap Királynál

kaphatók kizárólag elsőrangú különlegességek 3-4 és 5 koronáért. He enként ujdonságok!

Budapest, Kossuth Lajos-utca

(Klotild Palota).

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

Ma nagy ujdonsági estély!

1/2 10 órákor!

1/2 11 órákor

Képzelt szerelem.

A „Hivatásos Szerelem” cz. bohózat folytatása. Életkép

írta: Szátr. rendező: Steinhardt G.

Végül

11 órákor!

A szerelem áldozatai.

Életkép írta: Caprice, rendező: Rott Sándor.

Új maán jelenetek.

A remek télikertben reggel 5 óráig Munczy Lajos és fiai zenekara hangversenyez.

Régi, Budapesten megjelenő politikai napilap, melynek biztosított bevételei és egy napilappal járó összes kedvezményei vannak, igen jutányosan átadó.

Politikai és gazdasági érdekcsoportoknak, esetleg magánosoknak, kik előkelő társadalmi pozícióhoz akarnak jutni, igen ajánlatos. Az átvételhez, a fentartáshoz megkívántató forgótőkét is beleértve, 20.000 forint szükséges.

Csakis levélbeli kérézősködésekét kér, melyekre levélbelileg válaszol Kurdy Rezső, VIII. ker., József-körút 59-61. sz., II. em. II.

Brázay-féle sósbor-szesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Hirdetéseket

felvesz a

„Magyarság”

kiadóhivatala

Kedvezmény t. olvasóközönségünknek!

Budapesti Bazár

dus tartalmu, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar modern divallap.

Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhoz szállítva negyedévenként

Egy korona 50 fillér,

a kik azonban kiadóhivatalunknál, VIII., Szentkirályi-utca 28. rendelik meg, azoknak jóval mérsékelt ár mellett, kedvezményképen

1 korona 30 fillérért

szállítatjuk.

A „Budapesti Bazár” bármely hónap elsejétől megrendelhető.

A Budapesti Bazár minden számában kitünő szépirodalmi rész, 40-50 ábrát tartalmazó divatrész, természetes nagyságu rajz- és kézimunkákat tartalmazó szabásiv, diszes boríték van. A szabásminták magyarázata világos és könnyen megérthető.

A Budapesti Bazár a társadalom minden osztályának igényeit kielégíti. A divatot kereső urinőknek és a munkás szabónőnek egyaránt szüksége van ez

olesó magyar divatlapia.

A Budapesti Bazár megjelenik havonként kétszer, minden hónap elején és közepén.

Koksz-eladás.

Tisztelettel tudatjuk, hogy 1904 február 1-től a további intézkedésig a darabos- valamint a diónagyságú légszeszkek sz árát 100 ko.-kint helyt Budapest-józsefvárosi, ferencvárosi és budai légszeszgyárainkban 3 K 28 f.-ről

3 K-ra mérsékeljük.

Házhoz szállítás és lerakásért legalább 1500 ko. súlyú nyílt fuvarokban 100 ko.-kint 20 fillért, zsákokban pedig 250 ko.-tól kezdve 100 ko.-kint 28 fillért számítunk.

Budapest, 1904 február 1-én.

2015

A budapesti légszeszgyárak helyi igazgatósága.

BÜTOROK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiviteleg legjutányosabban kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre EHRENTREU és FUCHS testvérekénél Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

A „HARISNYAKIRÁLY”

budapesti üzlete kizárólag Teréz-körút 2. szám a. Elismert legjobb harisnyák.

Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarországon minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett...
Méhészársáknak
Gyakorlati Méhészkönyvet
Egy
Ügyes és csinos fiatal ember...

Törlesztéses készpénz-kölcsönt
Földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, hárszerek, telkek stb. továbbá környékbeli ingatlanok II. és III. k. tételére 4-7% os kamat mellett; személyhitelt kezessé és keves nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácia-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszbélyeg küldendő.

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokaik nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénzintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon Grünsfeld S.-hez Budapest, Király-u. 23. sz.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester
Budapest, Teréz-körút 32.
Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipők-hő a legolcsóbb árban. — Mértékszerűen megrendelések utánvoss árban és pontosan eszközölhetnek.
Jelszó: pártoljuk a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester
Budapest, VII., Csömöri-ut 22.
Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült uri-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Női cipők 2, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Gyermek-cipők 1 frt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerűen megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban számíthatnak. Javítások gyorsan s fontosan eszközölhetnek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
SZELLO R.
saját készítményű uri-, női- és gyermek cipő-raktára
Budapest, Csömöri-ut 12. sz.
(Mélti pályaudvarral szemben.)
Mértékszerűen megrendelések pontosan készíthetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközölhetnek. Javítások elfogadhatnak.
DRESZMANN KAROLY
BUDAPEST
borotva homorú-készírdő villanyberével — Különlégszerűi szét horboly- és tud-részlet-cikkben — Nagy raktár angol és svéd borotvákban. — Irada és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Alapos oktatást
a francia-, angol-, olasz-magyar- és német-nyelvben (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. Kitérő referenciák. VII., Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.
Dijtalanul
meglátogatok kezesség nélküli kölcsöntgyekben önálló, hitképes egyéneket diskret gyorsabb lebonyolítás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — Alvinczy Sz. Képző-utca 11. küldendő. Válaszbélyeg.

Egy villa
szabad kézből eladó Rákosszent-Mihály, Lajos-u. 306.

Orvos
(keresztény) keresztek köze Pozsonyhoz. Bővebb: Gyógyszertár, Pozsony-Püspöki.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó árban kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Gyermek és női ruha
készítését olcsón elvállalom Logódy-u 104 ajtó 5. Budá.

Butort
és kártyos munkákat részfelvételre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 12.

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körút 58, kiképez felnőtteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és költős könyvtelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levelezéssel sajtíthatják el a könyvtel.

Sürgősen
keresek faluhelyre egy jó bizonyítványokkal rendelkező ifjú hatod gimnazista fiám mellé nevelőnek, hogy fiamat a magánvizsára sikeresen előkészítse. Biztosítva jó fizetés és teljes ellátás. Jelenkezni lehet január 27-ig Dudinszky Akos gör. kath. lelkésznel, Rosztóna-Pásztály, u. p. Nagy-Berezna. (Ung-m)

Kis gyermek-
padocskasztalkával olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. (12152)

Függönyök
felrakását, diványokat, foteleket, matracokat, ablakárnyékat olcsón elkészítik háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Gyermek és női ruha
készítését olcsón elvállalom Logódy-u 104 ajtó 5. Budá.

Ingyenesen
közvetitek mindent a világon! válaszbélyegzet kérek. Telegraf Marosludason.

Ingyenesen
közvetitek mindent a világon! válaszbélyegzet kérek. Telegraf Marosludason.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGOCSÓBB.
PAP LAN PAP LAN PAP LAN

összehajtható vaságy
3KIVEHETŐ MATRAGGAL 10FT.
GICHNER JÁNOS
paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szé-nye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközölhetnek, nem felszó árak kicserélhetnek, vagy a pénz visszaadatik.

I. Angol férfi-
és gyermekruha-áruház.
Olcsó, szolid árak!
Pontos kiszolgálás!
Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruház.
Magyar gyártmány!
ASZÓDI S. *
* és TÁRSA
férfiszabó-mester.
VIII., Kerepesi-ut 41.
(Adria-szálló épület.)
Nagy választék angol és francia divatcikkekben. Mérték szerinti megrendeléseket az általános elismert 14 frt árakban a legújabb divatcikkekkel készíthetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközölhetnek. 196

Budapest legnagyobb szőrme bevásárlási forrása. Oriási raktár divatos Szukunsz Sztóla gallérokban. Viszont-eladónak ritka alkalom.
ANDRÁSSY-UT 31. SZ.
KIRÁLY-UTCA 38. SZ.
TSUK MIKSÁNÁL,

Elegáns női ruhákat
készíték saját műtermében mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 frtos ruhák 3 frt 50 kros divatszövetből készíthetnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformtáj és Paletó, a téli divat dísz 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontóleitek 18-20 frt és teljebb.
Téli kabátok és Paletók, finom fekete posztóbból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — P. nyolcak flanel vagy barchetból 3 frt 50 kr., 4 frt 50 kr. — Inglek-ok flanel vagy barchetból 90 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. — Divat ingbluzok allasz flanelből 1 frt 90 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövetekből 1,60-1,90 frt, 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lekülsmeretesen eszközölhetnek. Mértékmedagas fel-öböség, al-öböség, ujj hosszú vagy egy jól alló derékes alhoszsa bekioldandó.

BRUCK ZSIGMOND
CSENGERY-UTCA 35. Andrássy-ut 61. sarok.

Phonograph!!!
legszebb mulatság, tiszta, szép hanggal, értelmes előadással
Kellner és Steiner
Király-utca 58. szám.
Képviselőik kerestetnek. (3005)

SEY DEZSŐ-NÉ cimbalom tanintéze
Kerepesi-ut 34. sz., II. e. 25.
Beiratkozás az év bármely szakában. 251
Alapos oktatás cimbalomjátékban.
Értekezés: Kedd, csütörtök és szombat d. e. 10-12.

SCHMIDT M.
sattjáró, nyerges és borádós
Bpest, VIII., Kerepesi-ut 25.
Kocsizó- és lovagló-szerszámok.
97 Mindenemű utazóbőröndök.
Megrendelések és javítások pontosan és utányosan eszközölhetnek.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
UGORKA TEJ,
mely azonnal eltávolít minden szőplőt, májfoltot, pattanást, borátkát (mitesszer) stb. és az arcnak friss üdöséget, hatálságot kölcsönöz.
Egy üveg ár 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poude 2 K.
Főosztály-
desi hely: Balassa Kornél
sz.ára Erzsébetfalva.
Kapható minden gyógyszeriarban. Forráktár Budapest:
Térek József gyógyszeriarban, Király-u. 12. és Andrássy-ut 25.

Figyelem!
Gélnk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz, a saját arcképe vagy bármely kétszeri kis fénykép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen
készít hü kivitelben, 60 cm. magasságban, csupán a díjazs keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglalhatik, az ünköltéséghűket, 1 frt 50 krt számítunk.
Az ipar 12
csodája! 12
forint 1 darab összesukható vaságy aóli-sodrony-betéttel, 3-retül matracoal és ferítóvel.
forint 50 krajódr egy darab selympaplan fodorraal és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.
Megrendelhető csakis
GICHNER ÜESTVÉREK
BUDAPEST.
Museum-körút 27.
Pa-lan- és matracojár, szőnyeg- és vasbutorraktár.
Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

A
magyar nemzet története.
Elbeszéli Bodnár Gáspár.
Két kötet.
Szép félvázsonkötésben, színes borítékban 1 köz. 20 fill.
Megrendelhető
Szent István-Társulat könyvkidőhívatalában
(Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28.)

Budapestre utazók
becses figyelmébe!
KI akar jól rágni?
FOGAK 2 forinttól
és teljes fogsorokat rágásra beilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül
Eitört és nem jól illő fogsorok javítása 2 óra alatt 1 frttől. Amerikai fogműterem tula,donos
Kovács I. Károly-körút 9.
(Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8 Található: reggel 9-től
délután 6-ig. — Vasár- és ünnepnapokon is.

Nyomatott a «Stephanoum» környörgőpén Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.